

JOSÉ SARAMAGO

MƠ
CÁI TÊN

Nhà xuất bản
Văn học **vh**

JOSÉ SARAMAGO

MOI
CÁ TÊN

*Mùa xuất bản
Văn học* **vh**

đa nghĩa, gợi
cách nhìn độc
xã hội và con
người cái gai
tuy hiểm và
và đầy hứa hẹn

José S.
m 1972 tại
h Phan Thiết
v Phan Thiết
và sau đó là
để tích qua
tổ và lịch sử
quốc gia. Năm 1
và đã được g
hìn như sau
de Pina
1977).

© Ano

17

18

19

20

21

22

23

76

77

78

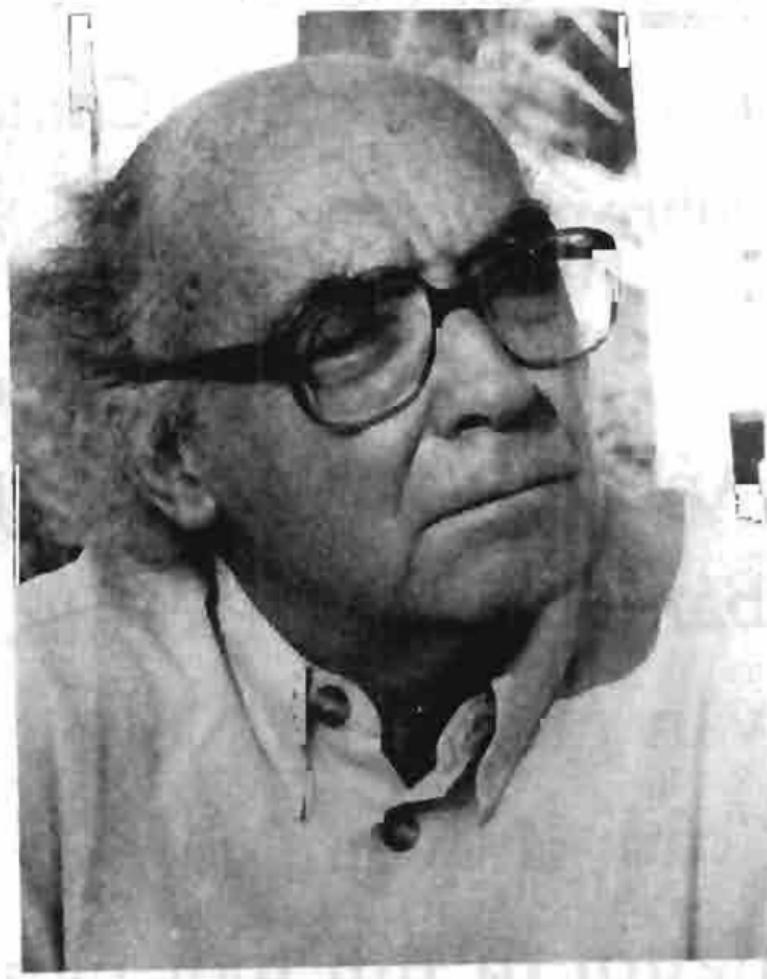
79

80

81

82

83

việc người ta giao phó cho anh đã hết, anh không
phải vất vả đi tìm đứa con gái đỡ đầu đáng thương
của tôi nữa, Vâng, tôi không còn phải làm nữa, Có lẽ
Phòng Đăng ký Trung ương đã chỉ thị cho anh khởi
sự tìm một người khác, Không, không, những trường
hợp như thế này rất hiếm, Chết đi cũng hay, nó chấm
dứt mọi việc, Không hẳn luôn luôn như thế, đó là lúc
những người thừa kế bắt đầu tranh nhau, chia chác
đã man chién lợi phẩm, rồi phải trả thuế thừa kế, Tôi
muốn nói là chấm dứt cho người chết, À vâng, bà nói
đúng, về mặt đó thì mọi thứ chấm dứt, Lạ thật, anh
chưa bao giờ giải thích cho tôi vì sao Phòng Đăng ký
Trung ương tìm con gái đỡ đầu của tôi, tại sao họ
quan tâm đến nó như thế, Như bà nói, cái chết giải
quyết mọi vấn đề, Thế thì đã có vấn đề à, Vâng, Vấn
đề gì, Chẳng có gì đáng nói, bây giờ vấn đề chẳng
còn quan trọng nữa, Vấn đề gì, Xin bà đừng cõi hỏi,
việc bí mật, Senhor José nói một cách liều lĩnh. Bà cụ
giận dữ đặt tách và đĩa xuống, nhìn thẳng vào anh,
rồi nói, Cả bây lâu anh và tôi ngồi với nhau ở đây, cả

hôm nọ lần hôm nay, ngay từ đầu, một trong hai
người chúng ta luôn nói sự thật và người kia chỉ nói
dối, Nhưng lần trước tôi không nói dối và bây giờ tôi
không nói dối, Anh phải công nhận rằng tôi luôn
luôn nói với anh một cách thẳng thắn, rõ ràng, tách
bạch, rằng chưa bao giờ anh nghĩ có thể có một lời

Phòng Đăng ký Trung ương, những điều ông bà nói với tôi về hoàn cảnh trước vụ tự tử hình như khá đủ, Senhor José nói, nhưng tôi vẫn còn ba câu hỏi, Anh cứ nói, Con gái ông bà chết thế nào, Nó uống quá liều thuốc ngủ, Cô ấy ở nhà một mình, Ủ, Và ông bà đã thu xếp bia mộ, Chúng tôi đang thu xếp, tại sao anh hỏi, Ô không có gì, chỉ tò mò thôi. Senhor José đứng lên. Để tôi tiễn anh ra, người đàn bà nói. Khi họ ra đến hành lang, bà đưa ngón tay lên môi ra hiệu cho anh đợi. Không một tiếng động, bà lấy chùm chìa khóa nhỏ trong ngăn kéo chiếc bàn nhỏ đặt dựa tường. Rồi trong lúc bà mở cửa, bà ấn chúng vào tay Senhor José. Chìa khóa của nó, bà thì thào, hôm nào tôi sẽ ghé Phòng Đăng ký Trung ương lấy lại, và tiến tới sát hơn, gần như thì thầm, bà nói cho anh địa chỉ.

quyết trong quyết định của anh. Có hai lý do quan trọng vì sao Senhor José không thể hoãn việc anh phải làm đến khi có một buổi chiều được nghỉ. Lý do thứ nhất là sẽ có ngày mẹ của người phụ nữ vô danh đến Phòng Đăng ký Trung ương để lấy lại chìa khóa, lý do thứ nhì, như Senhor José biết quá rõ qua kinh nghiệm xương máu, là trường học đóng cửa vào cuối tuần.

Tuy quyết định không đi làm, Senhor José thức dậy rất sớm. Anh muốn đi càng xa càng tốt trước khi Phòng Đăng ký Trung ương mở cửa, anh không muốn cấp trên trực tiếp đến gõ cửa để xem anh có ốm đau nữa hay không. Trong lúc cạo râu, anh tự hỏi tốt nhất là nên bắt đầu bằng cách đi tới căn chung cư của người phụ nữ vô danh, hay tới trường, nhưng anh chọn tới trường, anh là một trong rất nhiều người luôn luôn để việc quan trọng nhất lại cho tới cuối. Anh cũng tự hỏi có nên mang theo lá thư ủy nhiệm, hay ngược lại sẽ nguy hiểm nếu trình nó ra, nên nhớ rằng một người hiệu trưởng trong công việc của ông ta thường là một người có kiến thức, đọc

nhiều, được đào tạo, nếu những từ viết trong tài liệu gây cho ông ấn tượng bất thường, quá độ, vung vít, ông ta có thể đòi biết tại sao không có con dấu cơ quan, tính cẩn trọng bảo Senhor José để cả hai lá thư ủy nhiệm lại trong những mẫu báo vô tội về vị giám mục, Thủ nhân viên là quá đủ để chứng tỏ mình làm

Đối với Senhor José thì khác, anh còn phải đi bước cuối cùng, lục lợi và tìm trong căn chung cư của người phụ nữ vô danh một bức thư, một cuốn nhật ký, một mảnh giấy nhỏ trên đó nàng có thể đã ghi lại cảm nghĩ, tiếng thét, tôi-không-thể-tiếp-tục-nữa mà mọi người tự từ dưới trách nhiệm nghiêm ngặt đều để lại trước khi đi qua cánh cửa đó, để cho những người còn lại bên này có thể dỗ dành nỗi sợ hãi của lương tâm họ bằng câu nói, Tôi nghiệp, cô ấy có lý do của cô ấy. Mặc dù, biết bao lần chúng ta cần phải nói điều này, tâm hồn con người là chỗ trú ẩn thích của các mâu thuẫn, thật vậy đường như mâu thuẫn không sinh sôi hay ngay cả tìm được điều kiện sống tạm bên ngoài tâm hồn, và chắc đó là lý do Senhor José lang thang khắp thành phố, từ bên này sang bên kia, từ đầu trên xuống đầu dưới, như lạc lối mà không có một tấm bản đồ hay một người hướng dẫn, vì anh biết rất rõ điều anh phải làm ngày cuối cùng đó, anh biết ngày mai sẽ là một thời điểm khác, hay anh sẽ là một kẻ khác trong thời điểm đúng y như lúc này, và bằng

chung anh biết điều này là sự kiện anh nghĩ, Ngày mai ta sẽ là ai khi việc này chấm dứt, là loại thư ký nào Phòng Đăng ký Trung ương sẽ có. Hai lần anh đi ngang tòa chung cư của người phụ nữ vô danh, hai lần anh không dừng lại, anh sợ, dừng hỏi tại sao, đây là mâu thuẫn thông thường nhất trong các mâu thuẫn, Senhor José vừa muốn vừa không muốn, vừa khát

thư, và tất nhiên là còn lại hai chiếc chìa gần giống nhau, nhưng một chiếc cho cửa ngoài đường, chiếc kia cho cửa vào căn chung cư, anh hy vọng mình dùng đúng chìa ngay lần đầu tiên, nếu tòa nhà có người gác dan và bà ta thuộc loại người thò mũi ra khi có tiếng động nhỏ nhất, anh sẽ giải thích thế nào, anh có thể nói anh đến với sự ủy nhiệm của cha mẹ người phụ nữ đã tự tử, rằng anh đến để kiểm kê tài sản của cô ấy, Thưa bà, tôi làm việc cho Phòng Đăng ký Trung ương, thẻ của tôi đây, và như bà thấy, họ đưa tôi chìa khóa căn chung cư. Senhor José chọn đúng chìa khóa ngay lần thử đầu tiên, người gác cửa, nếu tòa nhà có gác dan, không xuất hiện và hỏi anh, Xin lỗi, ông đi đâu, người ta nói rất đúng khi bảo cách ngừa trộm cắp tốt nhất là làm chúng sợ có người gác, anh tự nhủ như thế để bắt đầu trấn áp nỗi sợ, rồi xem gác dan có xuất hiện. Tòa nhà cũ kỹ nhưng có thang máy, thật vừa đúng lúc, vì đôi chân của Senhor José bây giờ nặng nề đến mức anh sẽ chẳng bao giờ lên tới nổi tầng sáu, nơi người giáo viên toán đã sống. Cánh cửa kẽo kẹt lúc

mở ra làm khach ngạc nhiên, bong nhiên anh ngo vực
hiệu năng của cái cờ anh nghĩ anh sẽ nói cho người
gác dan nếu bà ta can thiệp. Anh lách nhanh vào căn
chung cư, rất thận trọng khép cửa, và thấy mình ở
giữa bóng tối đậm đặc hầu như đen kịt. Anh sờ bức
tường cạnh khung cửa, tìm thấy cái công tắc, nhưng
thận trọng không bật lên, đèn sáng có thể nguy hiểm.

thấy đèn sáng trong Phòng Đăng ký Trung ương, Không thể như thế nữa được, anh nghĩ, và anh lập tức quên mối quan tâm về số phận của bà cụ trong căn chung cư tầng trệt và sự kiện người mẹ của đứa bé đã nhớ ra anh, vẫn để bây giờ là tìm một cớ cho ngày hôm sau. Anh đi vòng qua góc đường, căn nhà của anh ở đó, thấp bé, gần như một tàn tích, bám lấy bức tường cao của tòa nhà dường như sắp đè nát nó. Đúng lúc đó những ngón tay tàn nhẫn chộp lấy trái tim Senhor José. Đèn sáng trong nhà anh. Anh chắc chắn mình đã tắt đèn lúc đi ra, nhưng nhớ tâm trạng hỗn loạn đã chế ngự nhiều ngày trong đầu anh hiện thời, anh đành nhận rằng có thể anh đã quên, trừ phi nó là ngọn đèn khác, ngọn đèn trong Phòng Đăng ký Trung ương, năm cửa sổ sáng rực. Anh nhét chìa khóa của mình vào cửa, anh biết mình sẽ thấy gì, nhưng anh dừng lại trên ngưỡng cửa như thể quy ước xã hội đòi hỏi anh phải ngạc nhiên. Ông sếp anh đang ngồi ở bàn, trước mặt ông là vài tờ giấy xếp ngay ngắn cẩn thận. Senhor José không cần đến gần mới biết chúng là gì, hai lá thư ủy nhiệm giả mạo, những tờ phiếu điểm của người phụ

nữ vô danh, cuốn sổ tay của anh, bìa hồ sơ của Phòng Đăng ký Trung ương đựng các tài liệu nhà nước. Vào đi, ông sếp của anh nói, đây là nhà anh. Viên thư ký đóng cửa, đi tới bàn rồi dừng lại. Anh không nói, anh cảm thấy đâu mình như con lốc cuốn mêt mọi suy nghĩ của anh. Ngồi xuống, như tôi đã bảo, đây là nhà anh. Senhor José nhận ra trên mặt của các tờ phiếu điêm có

Document Outline

- a 0001
- a 0002
- a 0003
- a 0004
- a 0005
- a 0006
- a 0007
- a 0008
- a 0009
- a 0010
- a 0011
- a 0012
- a 0013
- a 0014
- a 0015
- a 0016
- a 0017
- a 0018
- a 0019
- a 0020
- a 0021
- a 0022
- a 0023
- a 0024
- a 0025
- a 0026
- a 0027
- a 0028
- a 0029
- a 0030
- a 0031
- a 0032
- a 0033
- a 0034
- a 0035
- a 0036
- a 0037
- a 0038
- a 0039

- a 0040
- a 0041
- a 0042
- a 0043
- a 0044
- a 0045
- a 0046
- a 0047
- a 0048
- a 0049
- a 0050
- a 0051
- a 0052
- a 0053
- a 0054
- a 0055
- a 0056
- a 0057
- a 0058
- a 0059
- a 0060
- a 0061
- a 0062
- a 0063
- a 0064
- a 0065
- a 0066
- a 0067
- a 0068
- a 0069
- a 0070
- a 0071
- a 0072
- a 0073
- a 0074
- a 0075
- a 0076
- a 0077
- a 0078
- a 0079
- a 0080
- a 0081
- a 0082

- a 0083
- a 0084
- a 0085
- a 0086
- a 0087
- a 0088
- a 0089
- a 0090
- a 0091
- a 0092
- a 0093
- a 0094
- a 0095
- a 0096
- a 0097
- a 0098
- a 0099
- a 0100
- a 0101
- a 0102
- a 0103
- a 0104
- a 0105
- a 0106
- a 0107
- a 0108
- a 0109
- a 0110
- a 0111
- a 0112
- a 0113
- a 0114
- a 0115
- a 0116
- a 0117
- a 0118
- a 0119
- a 0120
- a 0121
- a 0122
- a 0123
- a 0124
- a 0125

- a 0126
- a 0127
- a 0128
- a 0129
- a 0130
- a 0131
- a 0132
- a 0133
- a 0134
- a 0135
- a 0136
- a 0137
- a 0138
- a 0139
- a 0140
- a 0141
- a 0142
- a 0143
- a 0144
- a 0145
- a 0146
- a 0147
- a 0148
- a 0149
- a 0150
- a 0151
- a 0152
- a 0153
- a 0154
- a 0155
- a 0156
- a 0157
- a 0158
- a 0159
- a 0160
- a 0161
- a 0162
- a 0163
- a 0164
- a 0165
- a 0166
- a 0167
- a 0168

- a 0169
- a 0170
- a 0171
- a 0172
- a 0173
- a 0174
- a 0175
- a 0176
- a 0177
- a 0178
- a 0179
- a 0180
- a 0181
- a 0182
- a 0183
- a 0184
- a 0185
- a 0186
- a 0187
- a 0188
- a 0189
- a 0190
- a 0191
- a 0192
- a 0193
- a 0194
- a 0195
- a 0196
- a 0197
- a 0198
- a 0199
- a 0200
- a 0201
- a 0202
- a 0203
- a 0204
- a 0205
- a 0206
- a 0207
- a 0208
- a 0209
- a 0210
- a 0211

- a 0212
- a 0213
- a 0214
- a 0215
- a 0216
- a 0217
- a 0218
- a 0219
- a 0220
- a 0221
- a 0222
- a 0223
- a 0224
- a 0225
- a 0226
- a 0227
- a 0228
- a 0229
- a 0230
- a 0231
- a 0232
- a 0233
- a 0234
- a 0235
- a 0236
- a 0237
- a 0238
- a 0239
- a 0240
- a 0241
- a 0242
- a 0243
- a 0244
- a 0245
- a 0246
- a 0247
- a 0248
- a 0249
- a 0250
- a 0251
- a 0252
- a 0253
- a 0254

- a 0255
- a 0256
- a 0257
- a 0258
- a 0259
- a 0260
- a 0261
- a 0262
- a 0263
- a 0264
- a 0265
- a 0266
- a 0267
- a 0268
- a 0269
- a 0270
- a 0271
- a 0272
- a 0273
- a 0274
- a 0275
- a 0276
- a 0277
- a 0278
- a 0279
- a 0280
- a 0281
- a 0282
- a 0283
- a 0284
- a 0285
- a 0286
- a 0287
- a 0288
- a 0289
- a 0290
- a 0291
- a 0292
- a 0293
- a 0294
- a 0295
- a 0296
- a 0297

- a 0298
- a 0299
- a 0300
- a 0301
- a 0302
- a 0303
- a 0304
- a 0305
- a 0306
- a 0307
- a 0308
- a 0309
- a 0310
- a 0311
- a 0312
- a 0313
- a 0314
- a 0315
- a 0316
- a 0317
- a 0318
- a 0319
- a 0320
- a 0321
- a 0322
- a 0323
- a 0324
- a 0325
- a 0326
- a 0327
- a 0328
- a 0329
- a 0330
- a 0331
- a 0332
- a 0333